

BUITEN VERWACHTING. . . .

Paul van der Poel

Iedereen weet dat vogels je steeds weer verrassingen bezorgen. Over het algemeen is het echter zo, dat je weet waar je bepaalde soorten op bepaalde tijdstippen kunt verwachten. Onder bepaalde omstandigheden kun je ze ook wel eens aantreffen op minder waarschijnlijke plaatsen. Zo kan het gebeuren dat tijdens de trektijd in het voorjaar een Kleine karekiet een hele dag ergens in een achtertuintje (geen water in de hele omgeving, zelfs geen vijvertje) in een struik een hele dag lang zit te zingen; de volgende dag - of beter gezegd nacht - is de vogel verdwenen. Anders wordt het wanneer je een vogel tijdens het broedseizoen in een afwijkende biotoop aantreft. Vaak denken we dan aan de biotoop waar wij wonen, of de biotopen van de gebieden waar wij komen, bijvoorbeeld 'Nederland'. Velen van ons zullen zo bij een Fluiter meteen als biotoop noemen 'beukenbossen' veelal met de vermelding 'zoals op de Veluwe'. Wanneer je echter naar Schotland gaat, zul je bemerken dat hellingbossen (zonder beuken) met betrekkelijk veel onderbegroeiing vele Fluïters herbergen, terwijl je bij reizen langs de Oostzee merkt dat de Fluiter daar ook volop voorkomt in kleine elzenbosjes temidden van uitgestrekte rietvelden. Het is maar net wat jij (of de vogel) gewend is.

Zo geven wij ons veel moeite de Gierzwaluw te helpen met het vinden van nieuwe nestgelegenheden, omdat vele plekken door afbraak en dakrenovatie verloren gaan. Het is al vaker vermeld dat de soort zich moeilijk vestigt op nieuwe plaatsen, als daar in de directe omgeving geen Gierzwaluwen broeden. Toen Jan Bos en ik dit jaar voor de Stichting Natuurreizen een reis door Schotland leidden was daar een aardige verrassing met Gierzwaluwen voor ons.

Bij ons bezoek aan Abernathy Forest en Loch Garten (Grampian Mountains) werden we rondgeleid door de opzichter van dit reservaat van de Britse vogelbescherming. Op een gegeven ogenblik wees hij op een oude den, waar op zo'n 15 meter hoogte een oud spechtegat te zien was. Hij vertelde dat het jaar ervoor daar een Gierzwaluw in gebroed had. Verbazing alom, temeer toen hij vertelde dat er dit jaar 9 tot 11 paar Gierzwaluwen in oude spechtenesten broedden!

Tot slot vertelde hij nog, dat hij in zijn tuin een nestkast had opgehangen voor Gierzwaluwen. Dit was een etage-nestkast op een paal, bestaande uit een vierkante houten 'koker' met twee tussenschotten en gaten in drie verschillende zijanten. Deze nestkast was meteen al het eerste jaar ontdekt en geaccepteerd als nestplaats door Gierzwaluwen.

Bij een volgende reis (de Stichting hoopt volgend jaar weer een Schotlandreis te organiseren) hoop ik wat meer gegevens hierover te krijgen.